

A Bűnbocsánat Frigyébe öltözve, ó Halál! Ó szent ez a
 Testvériség! Az Elohimok látták esküjüket, Örök Tűz
 Lett belőle, és fennen lobogott, és ekkor az irgalom
 Trónja fölött szétrobbantak, s mindegyiküket a saját helyére
 Szögezte föl az ég boltozatán a Béke, a Testvériség és a Szeretet.

Függöny

Határ Győző

A CSODA ESZKÖZE

a bestiális gyilkos elővette vadállatias kegyetlenségű kését, és a rettentő gyilokkal a kámzsája alatt, melyet hol szorongatott, a székesegyház főkapuzatához settenkedett

a székesegyház a gótikus építkezés legszebb példája volt – de még az időben is *in situ*: amikor másféle építkezésről legfajtalánabb álmaikban sem álmodtak az épületálmódók; a gyilkos a legkámzsásabb domonkos rendi bestiális gyilkos volt, amilyen vadállatias kegyetlenségű, legdominikánusabb szerzetes barátot legjámborabb álmaikban a jámborok csak álmodhatnak

a barát belopakodott a főhajóba. Azon végig – majd a kereszthajóból oldalvást a sekrestyébe vette útját, mely kongó homálytömegével a lángok imbolygó fényénél kisebbfajta másik templomnak is beillett volna. Ott, a *Thesaurium* kegyes faragású bejárata előtt már várt rá a szent püspök, ki történetesen épp nyájas ígéhirdető- és tanítókedvében volt. Látna az atya ábrázatán a szépen játszadozó mosolyt, a bestiális gyilkos hátravetette kápáját, és maga is *olyan* képet vágott

a Nagy Hamis! A tanulékonyság és az angyalos docilitás volt maga – és kiült arcára az Ige befogadásának ájzatossága

ám alig kezdett bele a szent püspök a maga mondókájába, gyilkosa épülésére, életmutogatva a szebbnél szebb karingeket-pluviálékat s mindőjükhöz, magyarázatul hozzatéve, *ezt* a kárbunkulus hóstia kelyhet maga a szentháromság egy isten munkálta ki ötvösmesterkedvében, és adotta volt a hívek sereginek, hogy abban tartsátok az ő szent testét és vérét, Átváltozásra, *ezt* a skófiummal varrott lila stólat maga a mindenható hímezte hímes kedvében, és adotta volt a hívek sereginek az isteni szeretet zálogául, melyben beleoleltetvén általa, benne ugyan mi bajunk lehet; alig bontogatta elő az isten mielte misekendők és ruhák asztali rakaszát, s alig hozta volna elő az isten remekelte szentségházak-tabernákulumok, relikviáriumok és klenódiumtartók sorra villanó csudáit a fáklyavilágnál, mikoron a bestiális barát gyilkos képe elsátánosodék, és elszántságát két marokra fogva, kámzsájából, hol melyet egész idő alatt szorongatva tartogatott, előkapta vesztét, és a gyilkos pengéjét markolatig döfte – jugulárisan, de mégis nyak alatt – a szent püspök testébe, majd mellében két borda közt ésde szegycsontjához is közel, hol ördögös szerencsésére átaljárta, teljesen megmerítve azt

s akkor még csak élvezve, hogy elkövette tettét, s tán inkább csodálkozva, mint gyönyörködve vérének egyenletes megfolyásában, mert elborzadása később követke-

zett – hátralépett, s a leroskadóból könnyűszerrel kiránthatta volna, amint hogy ösztönös mozdulattal akarta is; ám ehelyett a papifejedelem magával rántotta, s ahova teste tuskója esett, a bestiális gyilkos is önkéntelenül melléje roskadott

a dominikánus, nem, mintha akár annak előtte avagy annak utána számot adott volna magának felbőszülése okáról, hogy mi fertelmes harag avagy fogadalmas bosszú ragadhatta tettének elkövetésére, zavarodottan feltérdelt, és nagyot rántott késén. Rángott, de nem mozdult. Megpróbálkozott azzal, hogy elforgassa, oldalt pofozza avagy hogy hasító mozdulattal, hentes módra, egyetlen rántással szabaddá tegye

a bestiális gyilkos ábrázata hamuszürkére változott; fejére rántotta kápáját, de vadállatias kegyetlensége semmivé vált az Úr csudatékony erőhatalma előtt. Eleintve ridegen, számítólag mérlegette, mi ördög üthetett a döfőbe, hogy nem jövel ki a testből és elakadott – mert ördögös az ily gondolat: tán pengéje felhasadván, kétfele görbült, és dupla kampójával a testben szétterpedett? Avagy öles keresztpántot vetett rá a csuda intézősége a mennyekben? visszacsámpált, szakállascáklya-formán? ménkű nagy gombos akadáka támadt?

ekkor környékezte meg először *ama* félelem, mely a csudák és tétemények tanúját elfogja, bűnösnek ítéltevé, s látva, hogy ő maga a csuda *eszközéül* kiszemeltetett

ime, ily fényességes-alattomban szemelte ki őt az ég a csuda *eszközéül*, hogy *elkárhossza árán* a szent püspök mártíriomának *mívelője* legyen! Úgy-úgy: Júdas a megváltásnak miként!... Minek gondolatára s üdvösségéből oly igen kicseppenne, fennen keserülte semmibe vétetését. Már a dicsőültekre nem gondolt másként, hanem ha vérig irigylve szerencsájüket s igen gonoszul. Bestialitásában mind csak azon iparkodott, hogy kését visszaszerezze s kirántsa; ám akárhogy mozgatta, nekiserkesztve lábát a vértanú tetemének – kiből hogy máris édességes illatok áradtanak, isten az atyám! – akárhogy püfölte-rugdosta-verte, hogy disznóólló böllérékését a hullából, melyre ráhágott, előrántsa: mindhiába. A fene bökkő megmakacsolta magát, és ő, a vadállatias kegyetlenségű gyilkosok e legdominikánusabbika, ki bestialitásával semmire se ment, az isteni kegyelem iránti végső kétségbeesésében alásuvadva a bűnben és elrugaszkodva istenébe vetett hitétől – kinek szeretetéről pedig annyi istenkéz mívelte záloga volt – a *Thesaurium* kapujának lépcsőjén leroskadva, álmodójához fordult:

– te, aki álmoddá tettél engem, s magad is bűnös, tétetted, ha mit tettem: hát nincs kiút ebből a kárhózatból? S ha már nincs, utoljára nincs rá fortélyod, hogy ezt az én legkedvesebb kiskésemet amaz istenverte dögből kiránthassam, annak általa megszegyenítve a csudát, melynek én, mindközönséges gyilkos, mívelője lenni dehogyis akartam...?!

– de van – válaszoltam – a visszaálmodás az álomból. Majd visszaálmodlak –
– visszaálmodnál?

– vissza én, hékás, egyet se félj, vissza hát: holnap. Addig ismerkedj a pokol tornácával, hol is a hozzád hasonló bestiális gyilkosok és más, kámzsás-skapulárés előkelőségek mórálnak, maguk is valamely mentől dicséretesb csudának-mártíriomnak választott eszközei (mert mivel, jól tudod, minden csudának mívelője kell hogy legyen, ki eleve eljártssa lelke üdvösségét!) oszt' jó pokolra szánkázásotokra is készüljete fel, hogy udvarlására járulandó, tisztelkedjete sátán uratoknál. Meghányjuk-vetjük sorodat szeráfi-kerubi cimboráimmal, hogy uram bocsá' – fordíthatunk-e egy cseppet te ágostoni, szent Eleve-Elrendeltetéseden, s akad-e jól kimódolt, arra való cseles-vesz-tegető álmunk a holnapra rendelt álomtornán

(álom: 1983. január 21.)

ELCSÁBULÁS

hilarotragedia

A lány leszólitott. Esernyőm alá kíváncozik: megáznék máskülönben. Angyalos arca, angyali idomai. Nem tudok ellenállni idomainak.

– Hova...?!

– Szobára.

Tabáni Pompéi, óbudai Herculaneum. Földszintes házba vezet. Liftbe szállunk.

– Miért a lift és hová...?!

– Csak a magasföldszintre.

– Csak...?!

– Magasföldszintje válogatja. Minden Földnek más a szintje.

Így mondja, és tárgyilagosan kacsint. (A ridegbarom nem érdekli, a „fuvar”, aki vagyok. Őt csak a lóvé. Tarkótájt, hátsó gondolataimban lebüdöskurvázom.)

Nagyot néztem. Pneumatikus bársonysimasággal indult. A sorra felgyulladó fénytáblát számláltam. Egy. Kettő. Már a tizedik. Az ötvenedik. Századik.

– ...?!

– Nem vagyok újkapu. Doktor úr! Mit bámul rám, azzal a bornyúképével?!

– Mi ez? Felhőkarcoló?

– Csacsiszamár. A lift nem megy sehova. *Szimulátor.*

Így mondta a szimulátort: csacsiszamár. És amellyel az esernyőt fogtam, a kezemre tette zergebőr kesztyűs kezét. (Ahogy a ringyuska cirógat.)

A kétszázadik emeletnél kezdtem aggódni, de letörültem hideg homlokverejtéke-
met.

– Ne cirógasson!

Az ötszázadiknál tüzet fogott a képzeletvilágom. A képzeletvilág-égésben lifteket lát-
tam száguldozni a csillagvilágtalan űrben.

– Nagyon kérem, ne cirógasson!

Elvontam a kezemet. A roskadásig összereztem.

– Ki maga?! Mit akar velem?!

Előbontotta szárnyait (a sarkán is voltak neki, apródi, apródad saruszárnyai, és a farizomzatból is, párjával kinőve, kettő. Kettős szárnyú asszonyszörnyeteg; ha szétter-
jegetné, alig férne a liftben. Feje asszonygorilla nagyságú eleven márvány, feje búbja
[mellyel gondolataimat olvassa] a mennyezetet veri).

– Kicsodák maguk, hová visznek?!

(Jelezni akarván, hogy ez nem volt az alkuban.)

– Mindenkit a maga poklára. Oda, ahova érdemli.

– És az enyém...?!

– Nincs kivétel. Senki el nem tévesztheti álmát. Kinek-kinek a maga képzeletvilág-
égésében megrekednie; szória-mória fantazmagória: abban, amelyben megrekedését
tetten érzük. Így rendeltetett – – –

– Például ebben a liftes rémlésben?

– Például.

- Mi a büntetésem és miért?!
- Az elcsábulás rémdrámája. Hogy lotyónak nézte őrangyalát.
- Esküszöm...!
- Mire? Maradt valamije is, amire esküdzhetne?
- És ez az enyém, ez a rémdráma... Meddig tart?
- Ezer felvonás, de egy felvonó. Abban. Az időtlenség teljességében az idők végezetéig. Étlen-szomjú-elevenen: ez.
- Ez a végéremehetetlen fölfele zuhantatás...?!
- Ez.
- Én?! Soha! Én ezt nem csináltam!
- Csinálta, nem csinálta... De ne ilyen torkaszakadtából –
- Mi volt a bűnöm! Angyal!
- Csitt. Viselkedjék bűnéhez méltóan –
- A bűnömet mondja!
- Aki a bordélyban keresi az üdvösséget, az az üdvösséget a bordélyban leli. Úgy kell neki! Akarja, nem akarja –
- Nem akarom!
- A botorság áteredő bűnében aki megátalkodik. És benne marad.
- Nem maradok!
- Lakolni ezt a jószág-megválthatatlanságot. Az áteredő bünt: hogy akinek ekkora botorság egyáltalán eszébe jut.
- Miféle botorság, miféle egyáltalán...?!
- A váltság, bűnödért. A megváltatás jószágálmái, te megválthatatlan te, aki vagy. Égen-földön hogy majd kivételeznek, és éppen veled.
- Zuhanni akarok! Zuhanni, vissza!
- Hogyan! Zuhanhatsz, de csak felfelé: tinnen mennyedre szállnod.
- Megnyomtam a piros gombot. Nyomogatom a vészcsengőt, és véged: kiszálsz az álmomból –
- Haha! Azt ugyan nyomogathatod, babám: *a gomb is szimulátor*. Fel az üdvösségre veled, zuhansz tovább – – –

(álom: 1993. január 4.)

HÚRTALAN KÖLTŐ

Pótlás Theophrasztosz KARAKTER-eihez

„Patriotism is the last refuge of a scoundrel.”
(Dr. Johnson)

sima modorú mozdulatgömbölygető; könyöke-behúzó, túlon túl szolgálatkész
előzékeny kacajjal a csattanónak elébe menő

áhitattal gatszúláló, önfeledt hunyászokodó. Vérfagyasztó tervszerűséggel – vakondok-
furakodással maga-előrefurdancsoló, eltökélt végzetének földalagútján

irodalmárnak/bölcsnek/gurunak; levitáló szentnek/költőnek/hazafinak – akármi-
nek, csak nagyon nagyok

nagyon nagyok és rendkívülien; és mindenképpen iséges mindenáron sággal, csak
legyen

– – – de félműveltségéhez féltehetség, és a tehetség hiányzó feléhez munkaneurasz-
ténia párosul. Mitévő legyen?!

halálra váltan felrémül: itt jár „az emberélet útjának felén”, és sehol semmi. Hamar!
A kötet! A kötet! Legalább *egy* legyen – a soványka, jelentkező kötet! A kötet, leadni
névjegyt!...

„első kötetes költőnek – én, holott százkötetes Életművel volnék, amilyen adós,
olyan viselő!”

felháborítónak találja az Utókor közönyét Nem Létező Életműve iránt, ugyanakkor
hangosan felsír, ha a rá mért méltánytalanságra gondol: a Géniusznak hogy így kell
elsenyvednie...!

még vastagabban hunyászokodik, megkettőzi gatszúlásait, és azzal főzi le vetélytár-
sait a túlnyalás normájában, hogy még *izlésesen* csinálja is, mivel a fortélyos felkapasz-
kodás ilyen istenáldotta művésze – – –

végezetre sikerül Élettervének egyik (a kisebbik) fele. Megkoplalta; de amire oly
sokáig ácsingózott, most beleülhet a Fő Aparatcsik székébe; s azontúl már nem ő a
köz-slapaj: ő a Fő Aparatcsik

azonnal, de valami-nagyon-azonnal, hogy jobban üstöllést már nem is lehetne:
vélnéd – kicserélték

megváltozik

a finomkodásból goromba pokróc, az imára álló ájtat-szájból trágár öklendék ki-
ömlőnyílása lesz. A beosztottjaival „jól bánik”: akár a kapcájával. Atyailag rúg beléjük,
és akit *észrevesz* azzal, hogy tunikán billentette – annak az kitüntetésszámba megy

azontúl beletemetkezik az aktatómegbe, hogy ki se látsszék belőle. Látástól vakulá-
sig, a belezsibbadásig robotol, és azt játssza a világ előtt, hogy

– hogy ne is mondjam:

– temérdek a dolga/ki se látszik a munkából/meghalni sincs ideje: hát még halha-
talan műveinek megírására

– mit? még hogy „időt szakítani”?! Hát lehet odáig alázni a Halhatatlan Életművet,
hogy hivatali időből „szakított” mellékidőben, két hugyozás között: holmi pótidőben
próbálkozzék a titáni lángszeni a Múza megidézésével...?!

Így, hogy e magánfelháborodással sikerült eltorlaszolnia maga elől Roppant Irodalmi Életervét, csak felmorzsolódni tud, és már munkaneuraszténiája sem a régi. Az egyik ilyen morzsalék-félórában mi ötlük eszébe, mi nem (az, ami ilyenkor minden féltehetségnek eszébe jut:) hogy a költőnek, ha Hazafias, sok mindent megbocsátanak; sőt fogyatékoságait számba se véve, még magasztalják is. Kiszínezik sorsának „hányattottságát”, végzete „mostohaságát” és a babérkoszorú mértékvételénél duplán számítják a „Bujdosás Éveit”

– – – azontúl *írt*

írt-írdogált azokban a morzsalék-időkben két hugyozás között, a kihúzott hivatali fióknak, amelybe uzsonnadoboza mellé rejtette: néhány amolyan Apróbb Egyebecs-két, jobbára Dibdáságokat, részben az Elsíratott Hazáról, részben a Honfibról, részben a Hűségben Megegzett Lelki Nagyságról, mely hogy az övé, hozzá nem fér kétség... Mi sajna, hogy fülhasgatóan csűrűszkölnek-csikorognak eme Csinálmányos Zengzetek és Magasztos Másodlagosságok: „ami bennük jó, az nem eredeti, ami bennük eredeti, az nem jó” – s így aztán az egész soványka Életmű-Paksaméta, akárhová rejtette a szigetországban, dr. Samuel Johnson szigorú tekintetével találkozott

hazamenekítette hát a Honba, amely sok mindent megbocsát, és értékelni tudja a keményvalutában érkező Honfibrút (így húzza cigány is: „Az igazi Haza-Nagyja / minden pénzét hazaadja”...)

holtában szeretetlenség vette körül és ezernyi jó barát kiáltó hiánya. A hivatalos protokoll parentálta csak, elismerőleg, mint családapát, mint embert, mint vasárnapi sporthorgászt, mint jeles költőt és páratlan Hazaffyt – – –

emléke álmomban se jöjjön elő

Gömöri György

SZENTKUTHY-KIVONAT

minden merő kulisszaépítés
csavart balusztráda meg esztráda
angyaltollak és Psyché-frizurák
az őstermészet borzalmainál
csak a szerepjátszó harlekin izgatóbb
Paracelsus őszirózsával társalog
míg a kapucinus zsáza rikoltozik
a püspök megadón nyújtja *falatját*
és Lukrécia csecsbimbóit megáldja
a vágyakozás tortás gömbölyűségét
ízlelgeti a haldokló király
„a vége mindig szökés vagy lemondás”
nem tocsogás felhevült ölemben